

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

การเปรียบเทียบสภาพสังคม และเศรษฐกิจระหว่างเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ที่พักชำระหนี้
และลดภาระหนี้ กรณีศึกษาลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาแม่จัน จังหวัดเชียงราย

โดย

นางสาวปัทมมา ลาดอูน

มีนาคม 2546

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์น้ำเพชร วินิจฉัยกุล

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) วิธีดำเนินงานของโครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ของ ธ.ก.ส. สาขาแม่จัน 2) เปรียบเทียบสภาพสังคมและเศรษฐกิจของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาแม่จันที่พักชำระหนี้และลดภาระหนี้ก่อนการเข้าร่วมโครงการ 3) มูลเหตุของการตัดสินใจพักชำระหนี้และการลดภาระหนี้ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาแม่จันผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาแม่จัน จังหวัดเชียงราย ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ทั้งที่เลือกพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้จำนวนทั้งสิ้น 190 คน โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคม (SPSS/PC⁺) ผลการวิจัยมีดังนี้

ด้านนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการนั้นได้ดำเนินงานภายใต้กรอบนโยบายของโครงการโดยได้กำหนดแผนปฏิบัติงานไว้ 3 แผนงานได้แก่ แผนการผลิต แผนการจัดการ และองค์การ และแผนปฏิบัติงาน แผนการผลิตจะมุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจในทางเลือกทั้ง 2 ทาง และคัดเลือกลูกค้า ธ.ก.ส. เข้าโครงการ แผนการจัดการและองค์การจะมุ่งเน้นการบริหารงานภายในให้เหมาะสมและจัดทำแผนแม่บทเพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และแผนการปฏิบัติงานจะมุ่งเน้นการกำหนดลำดับของงานและผู้รับผิดชอบ

ลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษา สมรสแล้ว ขนาดครอบครัว 3-4 คน ประกอบอาชีพทางการเกษตรมาเป็นเวลา 21-40 ปี ซึ่งเหตุของการตัดสินใจ

ใจในการเข้าโครงการพักชำระหนี้ เนื่องจากการได้รับทราบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อนบ้าน ชักจูงและมีการได้เข้าร่วมประชุมรับฟังนโยบายทำให้ลูกค้า ธ.ก.ส. ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการโดยเชื่อมั่นว่าสภาพเศรษฐกิจจะดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ เพราะไม่ต้องชำระดอกเบี้ยหรือได้ลดดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 ปี แต่เมื่อได้รับการฝึกอบรมพื้นฐานอาชีพแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่กลับยังไม่มั่นใจว่าจะมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติไคสแควส์ พบว่าขนาดพื้นที่ถือครอง รายได้ และรายจ่าย ระดับการศึกษา ขนาดของครัวเรือน และประสบการณ์ทางการเกษตรของเกษตรกรที่พักชำระหนี้กับผลการหนี้หนี้ไม่แตกต่างกัน สิ่งที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญได้แก่ รายจ่ายนอกภาคการเกษตร จำนวนแรงงานในครัวเรือน มูลค่าทรัพย์สิน แหล่งเงินทุน และการใช้สินเชื่อเงินกู้ ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้จะช่วยให้ ธ.ก.ส. สามารถกำหนดแนวทางการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับกลุ่มเกษตรกรได้อย่างถูกต้องต่อไป

The objectives of the this research were 1) to examine a policy and methodology of debt suspension and reduction program of the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives, Mae Chan branch, 2) to compare a socio-economic status of the members in debt suspension programs and debt reduction programs, and 3) to examine reasons why the members enrolled in such programs. The research findings are essential for banks in creating efficient procedures.

The data were selected by means of questionnaires of 190 members from both programs and were analyzed by SPSS/PC⁺. The findings were as follows:

The policy and methodology of both programs were implemented under guidelines. The Mae Chan Branch created 3 action plans: productivity plan, management and organization plan, and activity plan, The productivity plan aims to enhance understanding in both programs and select members of the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives into such programs.

Management and organization plan aims to manage the organization properly and create master plan.

Most of the respondents were male, married, over 40 years old, with educational level at primary school and with family size of 3-4 members, and had agricultural experience in career for about 21-41 years.

The reason why members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives decided to apply for debt suspension and debt reduction programs is that they received direct information from bank officers and their neighbors. In addition, by joining in a meeting of program promotion, they believed that an economic situation of their family would be better because a debt was suspended or was released for 3 years. In other words, after they had been trained for occupation recovering, they were confused and not convinced of their net income.

Chi – square test showed that size of land, income, expenditure, educational level, family size, and agricultural experience were not significantly different. The significant differences were expenditure on non-agricultural sector, number of agricultural labors, asset, debt status and debt payback. This finding of these differences are useful for the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives to create an appropriate procedure when dealing with each member group.